

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 „			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre . . .	5 „			
Egészévre	20 „			

Kiábrándulás.

Keserves lehet az ellenzék kiábrándulása!

A szájhősök, a korcsmai jelenetek matadorjai, a sipoló kóklerek beleriggatták magukat egy csodálatos önámításba. Elhitették és végül önmaguk is elhitték, hogy ők a végtelenségig bűnhődés nélkül garázdálkodhatnak. Ámitották egymást és önmagukat, hogy őket botrányos cselekedeteikért felelőségre vonni nem lehet. Illetékes bírálék elé nem állíthatók, mert a kormánynak nincs indemnitása. Indemnity elintézését pedig nem engedik. Hiszen most már politikai existenciájukról van szó! Ha megakadályozták évek óta minden munkát, most még ádázabb szenvedéllyel fogják folytatni romboló zenebonájukat! Ha felfaltak két kormányt, fel fogják falni a harmadikat is! Főképpen ezt a harmadikat, mely merészel velük szembeállni s odakiáltja nekik: eddig és ne tovább!

Tisza István gróf odakiáltotta a jeles társaságnak: álljanak oda az ország elé, feleljenek ocsmányságaikért illetékes bírálékunknak! Ha nem képesek rá, ám pusztuljanak! A magyar közéletben akkor az önök számára nem jut hely! És mit válaszoltak? Világosan és határozottan azt, hogy nem állanak a nemzet elébe. Mert semmi egyebet nem jelenthet az, hogy egy határozottan választási célra kért indemnitást az ellenzék meg nem ad.

És valósággal kómikus volt az, a mi azután történt. Az egész társaság göresösen ragaszkodott hozzá, hogy ha ők az indemnitás elintézését megakadályozzák, a választók elébe nem állíthatók. Biztatták, áltatták magukat tovább is.

Most már lassan kezdenek kiábrándulni.

Keserves lehet ez a kiábrándulás. Keserves lehet odaállani a választók elé s azt hirdetni:

Mi megbuktattuk obstrukcióval Széll Kálmánt, a kit annak idején hozsánnával fogadtunk! Mi szavunkat adtuk Khuen-Hédervárynak, azután becsaptuk! Elküldtük hozzá elnökünket és azt

izentük neki, hogy a mi szavunk szikla, melyre építhet bizvást és szilárdan! Egy hét múlva jött csak rá, hogy a szikla papír-maséból volt! Huszadmagunkkal képesek voltunk a parlament munkáját éveken át megakadályozni. Huszadmagunkkal egy egész országot vittünk exlex-be! Ime ilyen jeles legények vagyunk mi! És ezenfelül hősök is vagyunk! December 13-ikán véresre pofoztuk a tenyereinket! Ime a jogcímünk a mandátumra és a bizalomra!

Éppen ezért értjük, ha a jó urak kissé rosszkedvűek, értjük, ha sajtójuk ideges. Ha némiképpen a judiciumukat is elveszítették és összeírnak tücsök-bogarat. Csak legutóbb is egy függetlenségi lap Goluchowski grófhhoz appellál, mentse meg a hazát. Hogyan, urak? A külügyminiszter most hirtelenében beleavatkozhatik a belső magyar politikába? Térjenek magukhoz, mert félrebeszélnek!

Ma egy másik ujság nekíront Tisza István grófnak. Szemére veti, hogy a koronát vonja bele a küzdelembe. Már a memóriájukat is elveszítették. Olvasásuk el újra Andrássy Gyula grófnak, olvassák el Széll Kálmánnak választóihoz intézett nyílt levelét. Ez a két politikus megírja benne, hogy miért nem csatlakozik az ellenzékhez, miért óhajt pártonkívüli helyzetben maradni. Azért, mert helyteleníti az ellenzéknek azt az eljárását, hogy a koronát a küzdelem szenvedélyébe belevonja! Ezzel a váddal tehát némileg elkéstek. Ezt az uraknak vágták már a fejéhez és pedig nem a kormány pártjának oldaláról.

Nyilván az a bizonyos szövetkezés, az elveknél ez a frivol és vakmerő sutbavetése sem ígérkezik olyan kitünő mandátum-biztosító intézetnek, mint azt eleinte hitték. Kissé bajosnak látszik az ország kontingentálása. Mert az urak hirtelenében módfelett lelkes békebarátok lettek. Most már egyet-mást hajlandók volnának megadni. A feltétel? Tisza István gróf visszavonulása. Hihetetlen leplezetlenséggel hirdetik immár ország-világ előtt, hogy itt nem elvekről van szó, hanem személyek ellen megy a vad hajsza. Ha Tisza gróf el-

hagyja helyét, oh, akkor lesz indemnity, minden, minden, sőt még házsza-bályrevízió is! No lám, Tisza István gróf egy óriási diadalt máris aratott. Meggyőzte az oroszánokat arról, hogy a technikai obstrukció kiküszöbölése nélkül a magyar parlament nem boldogulhat. Meg fogja győzni mihamar arról is, hogy személyi üldözés alapján, egy ilyen abszolút erkölestelen alapon békeesség létre nem jöhet. Az obstrukció szörnyetegének étvágya kielégíthetetlen. A magyar parlamentárizmus történetében végre is nem lehet minden fejezetnek visszatérő refrénje, hogy kormányt kormány után az obstrukció döntött le piederstáljáról.

Ezeket a gondolatokat a politikai helyzet önkényt támasztja minden gondolkozó ember agyában. És éppen a választókat ne ejtené mindez gondolkodóba?

Politikai hírek.

Az ellenzék kommunikéje. A szövetkezett ellenzék vezérő bizottsága és gróf Andrássy Gyula vezetése alatt álló disszidensek csoportja nevében tegnap délután együttes kommuniké jelent meg. Ebben kijelentik Andrássyval egyetértőleg, hogy a kibontakozás alapjával megállapították a házsza-bályoknak olyan pártközi uton létesítendő módosítását — a szólás szabadság korlátozása nélkül — mely a technikai obstrukció lehetőségét kizárja. Azt azonban kikötik, hogy a házsza-bálymódosítás csak az új választási törvénynek kihirdetése után léphet érvénybe. De a békés kibontakozás első feltételül a Tisza kormány távozását kívánják.

A kommuniké szerint ezt közölték is Tiszával, aki visszutasította ezt és frivolságnak tartotta azt a követelést, hogy lemondjon az a kormány, melyet a parlament többsége támogat és amely teljesen bírja a korona bizalmát.

A kommuniké végül konstatalja, hogy ez szerint a béketárgyalások meg-hiusultak. A szabadelvűpártiak mosolyogva olvasták a kommunikét, mely az ország előtt újból dokumentálni fogja, hogy minő politikát folytat az ellenzék,

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer-tüdőbetegségeknel, légszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. Emellett az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megzűnteti az éjjeli izzadást — Kellemes szaga jó ízemellett a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4—kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üvegalantii céggel legyenellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájce)

A kormány álláspontja. A szövetség ellenzék vezérbizottsága, a disszidensek csoportjával egyetértve közzétett kommünnikéjére vonatkozólag fel vagyunk hatalmazva annak a kijelentésére, hogy a miniszterelnök három okból nem fogadhatta el az ellenzék előterjesztéseit. 1. Mert az ellenzék javaslatait a házszabályok módosítására nem tartotta elégségesnek arra, hogy a parlament mintaképessége biztosítottassék. 2. Mert az érvénybe lépést a választási törvény reformja és a házszabály módosítás között nem találta elfogadhatónak, végre 3. mert alkotmányos kötelességének tudatával nem tartotta összeegyeztetőnek azt, hogy mint parlamentáris kormány elnök, ki a korona és többség bizalmát bírja a maga és az őt lelkesen támogató többség fejére alkudozzék. Ezen alkut a miniszterelnök erkölcsi lehetetlenségnek tartotta, mert az a meggyőződése, hogy aki a parlamentárizmus igazi követelményeit a szívében hordozza, ilyen alkura sohasem léphet.

Annál kevésbé teheti ezt akkor, ha vele csak a harmadéve tartó obstrukciónak szerezne újabb győzelmet.

Andrássy Gyula a helyzetről. A bécsi Zeit tudósítójának alkalmá volt a politikai helyzetről Andrássy Gyula gróffal beszélnie s ez a többek között a következőket mondotta:

— Meggyőződés, hogy lehetséges egy olyan kompromisszum a pártok között, amely békés kibontakozást hozna. Mivel a többség kijelenti, hogy a klotür behozatalára nem gondol, a kisebbség viszont ismételt biztosit arról, hogy a házszabályok revíziójának nem szegül ellen, a mennyiben a szólásszabadságot nem korlátozza, az alap a békés megegyezésre megvan s most már csak a mostani kormánytól eltérő utat kell keresni arra, hogy keresztülvihető legyen a

házzszabályok mérsékelt, de minden lojalis célnak megfelelő revidiálása. Ez érdekében áll valamennyi faktornak, míg a kormány mostani politikájának folytatása, amely utolsó ütőkártya gyanánt az u. n. exlex-választásokat akarja kijátszani Magyarországra, sőt magára a monarchiára nézve is végzetes lehet.

Az ex-lex választásra vonatkozólag megjegyzi ezután, hogy itt Tisza István súlyos tévedést követett el s tetézte ezt azzal, hogy a királynak veszedelmes prozociókat tett. Ezekkel a prozociókkal a királyt oly eselekedetre akarta bírni, amelyet a nemzet nagy része törvényszegésnek, alkotmányellenesnek bélyegez. Azt a hibát, amelylyel a Tisza-kormány magát megterhelte, ő nem tudja megbocsátani, de nem is szabad megbocsátania — ugymond — mert ez a legvégzetesebb dolog, amelyet elkövethet.

Mik lehetnek — folytatja Andrássy — az ex-lex választás következményei? A kormánynak egyetlen törekvése az, hogy a Lex Dánielt érvényesíthesse. De minthogy sem az ellenzéki mozgalmakat, sem az ellenzéki meggyőződést, se magát az ellenzék kiirtani nem lehet, a kormánynak az új Házba még sokkal rosszabb helyzete lesz, mint a milyen most van.

Fölveti ezután a kérdést, hogy a lex-Dánielt hogyan akarja majd a kormány végrehajtani a Ház megalakulásakor egy aggasztán korelnökkel, ha Perzel Dezsővel nem tudta végrehajtani? — Vajjon milyen Ház lesz az, amelynek egyik része mindenáron el akarja ismertetni a lex-Dánielt, a másik semmi áron sem akarja elismerni azt? — Lehet abban a Házban — ide konkludál itt Andrássy Gyula gróf — pofokodás, dulakodás, revolverlövés, de a becsületes és békés munka ki van zárva.

Végül pedig megjegyzi, hogy szerinte az ex-lex választás nemcsak a parlamentárizmust, a közszabadság, hanem a dualizmust, sőt a dinasztia is a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

A szabadelvűpárt. Sok főispán, vidéki és fővárosi notabilitás járt a szabadelvű pártkörben, mindenünnen kedvező híreket hozva a pártszervekedésről, választási kilá-

tásokról. A kormány tagjai közül Tisza István gróf miniszterelnök, Hieronymi Károly Berzevicy Albert, Plósz Sándor időztek a klubban hosszabb ideig, miközben tanácskozást is tartottak a Deák-szobában. Ellátogatott a körbe Sándor János államtitkár is, a ki napokig gyengélkedett s a kit mai megjelenése alkalmából igen sokan üdvözölték.

Ujabbán kültagokul beléptek a párba: Biéner Gusztáv egyetemi tanár, Joanovics Pál miniszteri osztálytanácsos és Payer Imre dr. ügyvéd.

Itt említjük meg, hogy Rozsnyón a szabadelvűpárt ma bocsátotta ki szervekedési fölhívását.

A politikai helyzet.

Saját tudósítónktól.

Budapest, dec. 22-én.

A politikai helyzet, bár hasábszám irunk róla, érdemben nem változott. Nem változtat rajta sem Apponyi Albert cikke, sem Andrássy Gyula gróf interviuje. Tisza István gróf kormányelnök előre megállapított terv szerint járt el és nem is aratta volna első sikereit, ha nem korszerűen járt volna el.

A mi hetet-havat az exlex választások ellen összehordanak az akadémikus jellegű. Széll Kálmánról is azt írják, hogy az exlex választások ellen nyilatkozott már miniszterelnök korában nyílt színen ismételt is. Ez nem áll. Tessék Széll Kálmán beszédét elolvasni, abban egyetlen egy olyan szakasz sincs, amely az exlex-ről szólna. De Széll sohasem is döntött választások mellett, mert, amikor kritikus állapotba jutott, akkor a passiv rezisztenciához folyamodott, és talán győz is, ha a nemzeti párt, a mint ezt ő maga jelentette ki, nem hagyja cserbe. Bukása után való napon mondotta a Ház folyosóján, a szövetség ellenzék egyik tag-

A csataterén.

Mocsaras síkság Mandzsuriában. A kelő nap megvilágítja a teret, amelyen szerteszt ezernyi halott fekszik. A könnyű szél, amely a reggeli párát szétlebbenti, puskapor és vér szagát hordozza messzire.

Egy orosz tiszt (ajgatva vonaglik a földön): Ez rettenetes: . . . , elviselhetetlen!

Egy japán tiszt (néhány méternyire tőle): Pedig ön elfogja viselni, bajtárs.

— Ki az? Jóbarát?

— Nem én! Én a 11. japán gyalogezred hadnagya vagyok és a nevem . . . Ebben a pillanatban azonban fölösleges a bemutatkozás.

— Oh . . . tud ön megmozdulni?

— Sajnos, nem annyira, ahogy szeretném. A jobb lábamszára csak egy bórda-rabon lóg . . .

— Nekem pedig a mellemben a baj. De hiszen ön oroszul beszél. Mondja, nem adhatna jelt honfitársainak, hogy segítsenek rajtunk?

— Hiábavaló volna. Mérföldekig nincsen élő a közelünkben. A hadtest természetesen tovább masírozott. Mi néhány halott társaságában heverünk itt a romok közt. Ezért nem vettek bennünket észre.

— Atkozott! . . . tehát végünk van?

— Ugy bizony, kapitány ur.

— De hát nem segíthetnénk mi egymáson?

— Én csak igen kevés tudok csuszni. A nagy vérvesztesség elvette az erőmet.

— En meg egyáltalán meg sem mozdulhatok. Olyan ez, mintha szikla feküdnék a mellemen. Milyen távol lehetünk mi egymástól?

A japán: Azt hiszem, három méternyire Hanem ebben a pillanatban ez annyi, mintha háromezer kilométer.

Mindketten szomoruan elhallgatnak.

Az orosz: Van valami enni valója?

A japán: Nehány szem főtt rizs. Ha szolgálhatok ezzel . . . Vigyázzon jól, hová dobom, hogy elérhesse a kezével.

A japán dob, de a rizsszemek egy méternyire az orosz tiszt mellé esnek.

Az orosz: Az ördögbe! Az előbb jobban tudtak célozni!

A japán: Pardon! Akkor nem is haladokunk! rizsszemmel.

— Tehát ön azt hiszi, hogy semmit sem remélhetünk?

— Ha csoda nem történik . . .

— Engedje meg, hogy a védszentemhez imádkozzam.

— Ha önnek örömet szerez . . .

Az orosz imádkozik; mind a ketten mozdulatlanul fekszenek fél óra hosszat.

Az orosz (hirtelen): Meghalt már?

A japán: Még nem, kérem.

— Már dél lehet.

— Téved. Alig fél órája, hogy megismerkedtünk egymással.

Az orosz: Vajjon melyik hal meg előbb kettőnk közül?

A japán: Azt hiszem én. A sebem el-mérgesedik.

— De hol tanult meg oly jól oroszul?

— Két évig voltam a szentpétervári polytechnikán.

Ah! (Élénken:) Ismeri Liesmanov tanárt?

— Mindenesetre!

— Az ő leánya Gabrilovna, az én feleségem.

— Láttam a hölgyet egy alkalommal, a mikor atyjával kikocsizott. Nagyon bájos.

— Nemde? Igazi angyal! És menyinyire szeret engem! Ha tudná, hogy én itt meghalok . . . megölné magát ő is;

— Azt hiszi?

— Természetesen. Ha az én nevemet az esetek közt olvassa, megöli magát! Majd meglátja.

— Bocsánat, én nem fogom meglátni. Különben mi nem kerülünk az esetek listájába, hanem az eltűntek közé.

— Az igaz! Szegény hónapokig reménykedik majd! (Sir.)

— Megkönnyítette önt kissé a sirás?

— Oh, minden tagom merev! Még az ujjaimat sem tudom megmozgatni. De miért kell itt elpusztulnom? Mert ti Mandzsuriát akarjátok!

— Nem — mert a tiétek!

— Tehát azért . . . Hát nincs elég földje a cárnak? Minek kell nekünk ez a sivatag? És ezért a sivatagért elrohadni! És Gabrilovna is meg fog halni! Hiszen szeret! Hát mondja uram, van ennek értelme?

— Miért kérdez tőlem annyit? Önök európaiak mindig tengerek kérdéssel állnak elő, de feleletet adni nem tudnak . . . Hiszen háboru van, katonák vagyunk, meg kell halnunk. Nincs ebben semmi különös.

— De ezért a sivatagért?

— Látja kapitány ur, mi szívesen vesszük ezt a sivatagot. Különben, minden dolog nagy, a miért meghalunk. És annyi az ember!

— Nekem nincsenek gyermekeim. És mi haszna van Oroszországnak abból, ha én itt meghalok? A pópák tovább fognak énekelni, a esinovníkok tovább lopnak és azok a bajtársak, a kik haza jutnak, rendjeleket kapnak majd. Én reám nem gondol senki.

jával, Lovászy Mártonnal vitázván, hogy Apponyi Albert gróffal többé politikát nem csinál. Az nem áll, hogy a felség az exlex választások dolgában Vaszary Kolos hercegprimás véleményét kikérte volna. Szóval Tisza István gróf most végrehajtja tervének második pontját és választat, még pedig január havának harmadik harmadában. Aztán akad kormánypárti jelölt is bőségesen. A mi értesülésünk szerint eddig a szabadelvűpárton 950 jelölt jelentkezett. Elég nagy szám, hogy belőle a javát ki lehessen válogatni.

A képviselők jobbára kerületeikbe utaztak és különösen az ellenzékiek közül már csak néhányan vannak jelen. Az ellenzék vezérlőbizottsága a karácsonyi ünnepek előtt szombaton délelőtt 10 órakor tartja utolsó értekezését. A jövő hét keddjén azonban visszatér minden ember kormánypárti is, ellenzéki is, mert a képviselőház e hónap 28-án ülést tart, de ugyancsak erre a napra hívják össze a főrendiházat is, hogy az elnapoló királyi kéziratot ott is felolvasson lehessen.

A kormányelnök a karácsonyi ünnepeket Deésen tölti, de hétfőn estére ismét itt lesz a fővárosban.

Andrássyék nagyban készítik a házszabályrevíziót, de ezt a munkát ellenzéki körökben is meddőnek tartják, mert hisz a grófoknak a tárgyalásokra sem a királytól, sem Tisza István gróftól megbízásuk nincsen.

A királyt január 2-ára várják Budapestre, a nap azonban, a melyen ideérkezik pontosan eddig megállapítva nincsen.

Lelkiismeretlenség.

Alig tette a miniszterelnök a szabadelvű párti körben azt a nyilatkozatot, hogy az új képviselőválasztások közel állnak, és — gyorsaság nem boszorkányság — az el-

A szüleim már nem élnek és Gabrilovna megöli majd magát.

— Hogyne, megöli magát. De kapitány ur, gondoljon most is mindarra, a mire egész életén át gondolt.

— Az előléptetésemre? a cár megszólítására? Abban már nem lesz részem többé. És most nem is törődnek azzal már. Hát vigasztalhatná önt ilyesmi?

— En csak egyre gondolok, hogy teljesíttem a kötelességemet. Ennyi elég egy életre és egy halálra!

— Mindent Japánért?

— Mindent magamért. Ha tanultam, csak magamért tettem. És ezzel Japánért is. Többet nem tehettem.

— Hát a felesége?

— Amikor háboruba mentem, özvegyi ruhát vásárolt.

— Megöli magát ő is?

— Nem. Ismét férjhez megy. Még nem voltak gyermekeink. — Most sokan halnak meg, tehát szükség lesz új emberekre, hogy a haza erősödjék és fejlődjék.

Pillanatra elhallgatnak.

Az orosz (imádkozik): . . . és boesásd meg büneimet . . . (elveszti az öntudatát.)

A japán (kiált): Kapitány ur . . . Nem hallja már a szavamat. Tudtam, hogy előttem hal meg . . . De miért mondtam volna meg neki? És a Gabrilovna sem öli majd meg magát. Talán férjhez megy egyik bajtársához, aki a szent György-keresztet kapja . . . De miért mondtam volna meg neki? Hisz az oly mindegy. (Gyöngye mosoly jelenik meg az arcán.) Különös emberek ezek az európaiak!

A japán tiszt behunyja a szemét és vár . . . vár.

lenzék máris választási manifesztummal fordul a választó közönséghez.

Hogy gyorsaság és valóság igen gyakran ellentétek, azt éppen ez a manifesztum mutatja, mely nem tartalmaz egyebet, mint hogy az ellenzék a jogviszonyok gyerekes eltorzításával, fából való fegyverekkel megy a választási harcra. Ki nem lát át azon a képmutató gyáson, ki nem ismeri fel annak a szemrehányásnak alattomoságát, hogy az országgyűlés elnapolása és feloszlása éppen most történik, mikor a nemzet nehéz feladatok előtt áll, éppen most, mikor a még a költségvetés és az ujoncok nincsenek megszavazva.

De hát ki akadályozta meg e feladatok megoldását? Ki tette lehetetlenné, hogy a költségvetést letárgyalják, hogy az ujoncjavaslatot elintézzék? Ki más, mint éppen az ellenzék.

Hisz e javaslatok már a Ház asztalán voltak, már a bizottságok is tárgyalták azokat, de az ellenzék mindent elkövetett, minden leleményességet és gonoszságot elkövetett, hogy ezek a javaslatok törvényekké ne lehessenek.

És ekkor még ő panaszkodik, még vakmerősködik a szabadelvű pártnak és a kormánynak tenni szemrehányást! És mert a kormány és a szabadelvű párt az ellenzék ily magatartását jövőre lehetőleg megnehezíteni akarja, emellett azonban az obstrukciós banda beszédösztönét még korlátozni sem szándékszik, éppen ezért úgy viseli magát az ellenzék, mint az örült, ezért vonja a kormányt és a szabadelvű pártot súlyos felelősségre.

Ez persze egy kissé nevetséges, de az már komoly, hogy vakmerőséget vesz magának a koronát a pártharcba vonni, hogy mintegy jelzi a koronának, hogy esküt szeg, ha jogát gyakorolja, ha ezt a jogát az ország javára és nem az ellenzék javára és nézete szerint gyakorolja. Ez már mégis igen erős darab lelkiismeretlenség, melyet csak abból lehet megmagyarázni, hogy a t. ellenzék ama véleménynek engedti át magát, hogy eddigi magatartásával, eddigi nyilatkozataival már eléggé elcsavarta a választó közönség fejét, már eléggé megmérgezte a becsületes jogérzést.

De ez bizonyosan nem történt meg, ily sikerrel nem fog az ellenzék dicsekedhetni, és ha lett is volna egy rész sikere, december 13-i aljas magatartása, a parlament termének erőszakos cselekmények által való bemocskolása kell hogy minden tisztességesen gondolkodó, hazafiasan érző választó nézetében befolyástalanná tegye őt. A választók azzal tesznek eleget a haza iránti kötelességüknek, ha darabokra törnek az ellenzék kezében fából való fegyvereit, ha lehetetlenné teszik az obstrukciós szájhősök és képmutatók visszatérését a nemzet templomának szentélyébe.

Egyház és Iskola

Pályázat lelkészi állásra. Dr. Balthazár Dezső megválasztásával üresedésbe jött hajdu-szoboszló lelkészi állásra Kiss Áron püspök tegnap írta ki a pályázatot, mint első osztályú egyházra. A pályázatok Dr. Balthazár Dezső espereshez Hajdu-Böszörménybe intézendők.

Tanítók díjlevele. Kiss Áron püspök körlevélileg elrendelte, hogy a tiszántúli egyházkerületbe tartozó, összes felekezeti tanítók díjlevelei újra értékeltesenek és az

esperesek az értékelésekről szóló jelentéseiket a tavaszi egyházkerületi közgyűlés elé terjeszszék. A tanítókat bizonyára kellemsen érinti ez a hír, mert a pénzben és más uton kapott dotációik értékelése csakis fizetésemelést, illetőleg rendezést vonhat maga után.

Gazdasági ülés. Tegnap délután kezdődött a debreceni református egyház gazdasági bizottságának ez évi utolsó ülése melyen Vecsey Imre elnökölt. A bizottság ma délelőtt fél 11 órakor folytatja az ülést.

Ő nagysága kávéházba megy.

(A férj sietve ront be lakásába. A felesége a pamlagon fekszik és szundikál.)

Férj: Siessen édesem, öltözzék fel, megyünk a Bikába, oda adtam találgát Szerecsényeknek.

Feleség: (felpattan és arca lángba borul) Nem megyek! Érti! Ha maga képes a feleségét három órától este 8 óráig egyedül hagyni, akkor én nem megyek.

Férj: De édesem, dolgom volt és feltétlenül megígértem.

Feleség: Maga szörnyeteg! Maga mérészel ígérni, mikor tudja, hogy oly fáradt vagyok, mint egy kutya, a hátam is fáj, a lábam is. Nem tudok, nem akarok elmenni. Még ha itt pukkad is meg, akkor sem megyek el. (Kinyitja a szekrényt és öltözködik.)

Férj: (gunyosan mosolyog) Dehogy nem jön . . .

Feleség: Maga még gunyolódik velem? Persze könnyű magának, kibír sokat, hisz kilencven kiló. De én napról-napra fogyok, már a csontok is zörögnek rajtam, mozogni se tudok és maga már a csontjaimat rágja. Egyebet sem tud, mint engem gyötörni, kinozni. (sir.)

Férj: De szivecském, én nem szóltam semmit, hát maradjunk itthon.

Feleség: Még csak az kellene! Most meg hogy maradjak, mikor már felöltözködtem. Hát azt hiszi maga, hogy én báb vagyok, akit dróton rángatnak? Ugy uralkodik rajtam, mint egy zsarnok. Tudom, ha szegény mamám még élne, nem merne velem így packázni, de tudatában van annak, hogy magára vagyok szorulva:

Férj: Most már elég! Eddig nem szóltam, csak forrt bennem. Vége legyen már, érti!

Feleség: Most meg sérteget a nyomorult! Tudom mit akar ebből kihozni. Egyedül akar elmenni lumpolni. Csak tessék, menjen, nem tartóztatom, ugys tudom, hogy várják már a barátai.

Férj: (botját, kalapját veszi és kifelé indul.)

Feleség: Itt maradjon! Nélkülem egy lépést sem megy.

Férj: De igen is megyek! Ezentul mindig maga nélkül megyek és el is válok magától. Csak nem teszem tönkre az életemet. Maga egy furia, magával nem élek tovább egy percig se. (Dühösen becsapja az ajtót és elmegy.)

Feleség: (utánna fut, az utcán eléri) A kisvasut elé dobom magam, ha meg nem áll.

Férj: Tessék, nem tartom vissza. Habár tudom, hogy beleöszülünk a várakozásba. (Szó nélkül mennek egymás mellett, míg a Bika-elé érnek.)

Férj: Azt hiszem most már kiszellőtette a fejét és bejön.

Feleség: Igen, ha boesánatot kér tőlem, mert maga kezdte a veszekedést.

Férj: Nem szoktam megalázkodni.

Feleség: Én meg nem megyek be, hanem itt künn sétálok addig, míg maga benn mulat. Mert lumpolásra van pénze, de mikor én a cukrázdába akarok menni, akkor takarékoskodni kell. Ugy-e?

Férj: Én meg azt mondom, hogy bejöjjen, nekem jogom van magának parancsolni is.

Feleség: (Látja, hogy a helyzet komoly) No jól van, bemegyek, de nem kö-

szöni meg. Olyan botrányt csinállok, hogy magam is megbánom.

(Bemennek a kávéházba. A nő néhány ismerős hölgyet lát, kit kedvesen üdvözlől és egy asztalhoz leülnek.)

Pincér: Parancsolnak?

Feleség: (férjéhez) Mit akarsz szivem? Talán egy kis jó aszút?

Férj: (mogorván) Ami tetszik?

Feleség: Hozass Törleyt.

Férj: (a pincérhez) Feketét!

Kajánné: (a szomszéd asztalnál bátránéihoz) No nézzétek csak Parádiékat! Hogy turbékolnak. Megpukkadok!

— *ékás.* —

Napi hírek.

— A magyar darabant-testőrség.

Az idei télen, február hó folyamán fényes udvari ünnepek lesznek a budai királyi várban. Fejérváry Géza báró, a magyar darabant-testőrség kapitánya azt tervezi, hogy ezeken az ünnepeken már az ő fényes egyenruhájú darabontjai szerepeljenek s ők teljesítsék az udvar körül a díszszolgálatot. A testőrségi egyenruha tervezetei a király módosításainak tekintetbe vételével elkészültek s mielőtt ő felsége Budapestre jön, e terveket eléje terjesztik végleges jóváhagyás végett.

— **Rákosi Jenő a százados Csokonai-ünnepen.** A százados Csokonai-ünnep mind több és több nagynevű vendégre számíthat. Rákosi Jenő, a Budapesti Hirlap főszerkesztője, a magyar hírlapírók vezére a következő sorokban igéri eljövételét.

Budapest, 1904. dec. 21.

Igen Tisztelt Titkár ur!

Kérem legyen szives az elnök urnak megjelteni, hogy köszönettel vettem szives meghívását a Csokonai-ünnepre. Ha csak lehetséges, el fogok menni, hogy kedves költőm halhatatlanságának e szép fellángolásában sütkérezzem.

Kiváló tisztelettel híve és szolgálója

Rákosi Jenő.

— **A decemberi közgyűlés.** Debrecen szabad királyi város törvényhatósági bizottságának december havi rendes közgyűlése 30-án lesz.

— **Hírek a kamarából.** A kamara elnöki tanácsa Szabó Kálmán elnöklete alatt tegnap d. u. 5 órakor ülést tartott, melyen Szávay titkár ismertette az évről folyó munkákat és a záruló év számadásának körvonalaikat. Az illetékkivetési munkákhoz már négy pénzügyigazgatóság szolgáltatta be az adatokat, csak a debreceni van még hátra. Bemutatta a titkár a kamarai kerület háziipari felvételét, mely most készült el és teljesen áttekinthető képet nyújt a kerület háziiparáról. A titkár eljárt Budapesten, hogy a világitási kiállítás lehozassék Debrecenbe. Ennek immár kevés akadálya van s a kiállítás február havában megnyílhatik a kamara iparmúzeumában. A Hatvan utcai ház megvételére nézve a város vállalkozván, az elnökség az ügyet a keresk. miniszter jóváhagyása elé felterjesztette. A felhalmozott teendők gyors lebonyolítása céljából a kamara három kisegítő napdíjast vett fel ideiglenes szolgálatra. Ezután folyó ügyeket intézett el az elnöki titkár.

— **A nőegylet népkonyhája.** Tegnap délelőtt 11 órakor volt a Debreceni Jótékony Nőegylet népkonyhájának megnyitása a Darabos-utca 46. számú házban. E jótékony intézményt a nőegyleti elnök, Veressné, Szathmáry Teréz nyitotta meg. A város képviselőtében Oláh Károly közművelődési tanácsos jelent meg a népkonyhában.

— **Teljes tanácsülés.** A városi tanács holnap délelőtt teljes tanácsülésében a 30-án tartandó városi közgyűlés tárgysorozatát alapítják meg.

— **Világitás és csatornázás a mén-telepen.** A méntelep parancsnoksága megkeresést intézett a városi tanácshoz, hogy vezettesse be a város a méntelep laktanyájába a gázvilágítást és készíttessen csatornázást. A tanács bizottságot küldött ki, tárgyaljon a méntelep parancsnokságával, mi-féle ellenszolgálatot adnának, ha a város kérésüknek eleget tenne.

— **A villamos vasut ügye.** A városi tanács tegnapi ülésében foglalkozott a helyi vonatok villamos vasutá váló átalakításával. Az ez ügyben kiküldött városi és helyi vasuti tagokból álló bizottság megállapodásait a tanács a városi világitási bizottságnak adta ki. A világitási bizottság véleménye az, hogy Debrecennek halaszthatatlan szüksége van villamos telepre, melynek felállítása még az esetben sem járna veszteséggel, ha azt pusztán magánosok használják. A helyi vasutal kötendő szerződésre nézve a már eddigi megállapodásokat elfogadásra ajánlja. Módosítást javasol a fogyasztandó mennyiség nagyságára nézve és a koncesszió megadására vonatkozólag, kéri a tanácsot, hogy a város fejlődése érdekében e nagyfontosságú ügy elintézését sürgősen eszközölje. A tanács a helyi vasut igazgatóságával vezetendő további tárgyalások folytatásával a Veesej Imre főjegyző elnöklésével kiküldött bizottságot megbízta, egyszersmind ez ügyben a ker. miniszterhez sürgős felterjesztést intézett.

— **Fáy J. Béla meghalt.** A magyar újságírásnak halottja van. A régi gárda egyik legjelesebb, derék, becsületes tagja, Fáy J. Béla hosszas szenvedés után ma délután a Szent-Margit kórházban meghalt. — Régóta betegeskedett az újságírástól kénytelen volt visszavonulni, szervezete már nem bírta az ezzel a mesterséggel járó örökös izgalmakat. A Nemzeti Színház drámabíró bizottságának jegyzősége esőndesebb hivatal volt számára, a honnan, mikor az Operához került fogalmazónak. De gyenge szervezete már nem bírta a rendszeres munkát, egyre betegeskedett. Egészségét nem tudta neki visszaadni az enyhébb éghajlat sem, látszólag mindig jobban volt utazásairól hazatérve, de hát ez a javulás nem volt tartós. Sokat szenvedett, míg ma megváltotta a halál.

— **A piacrendezési bizottság,** tegnap délután Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott, melyen részt vettek: Végh Gyula főkapitány, Szentpétery, Boldizsár rendőrkapitányok, Tóth Kálmán ipartestületi elnök, Péter Gábor vásárbiztos és Serli Ede. A piacok mikénti elhelyezéséről, illetve beosztásáról tárgyalta a bizottság, továbbá megállapította, hogy az ugynevezett kucsérberek házalhatnak ugyan déli gyümölcsökkel, de szerencsejátékot üzniök nem szabad.

— **Bizottsági tagok választása.** A városi közigazgatási bizottság két év előtt választott tagjainak megbízatásuk ez év végén lejár. A megüresedett tagsági helyeket a 30-i városi közgyűlésen töltik be.

— **Tanoncok felvétele.** A közművelődési tanács bizottsága tegnap délután négy órakor ülést tartott, melyen a közműtanoncok felvételéről tanácskoztak.

— **A Dégenfeld-téri óvoda elhelyezése.** Az egészségügyi bizottság nemrég megvizsgálta a Dégenfeld-téri óvodát és azt egészségtelennek találta. A bizottság sürgős előterjesztést tett a tanácsnak az óvoda elhelyezése iránt. A tanács tegnap tartott ülésén megbízta Aczél Géza főmérnököt, Oláh Károly tanácsnokot, dr. Magoss György főügyészt és Roncsik Lajos főszámvevőt, hogy sürgősen keressenek megfelelő helyet az óvodának.

— **Gazdászok bálja.** A gazdasági tanintézet hallgató ifjúsága, az 1905. évben a Segély Egylete javára, előre láthatólag január hó végén zártkörű Táncestélyt rendez.

— **Békéltetés.** A munkaadók és munkások között felmerült vitás ügyek elintézése céljából a békéltető bizottság ma délután

ülést tart, melyen Vetéssy Béla rendőrfogalmazó elnököl.

— **A siketnémák karácsonyfája.** Ma délután négy órakor lesz a siketnémák intézetében (Csapó-utca 33. sz. alatt) a karácsonyfaünnepély, melyen az érdeklődő emberbarátokat szívesen látja az intézet igazgatója. Ujabbban a következő adományok és ajándékok érkeztek, melyeket az egyesület, gyámoltjai nevében szíves köszönettel nyugtáz. Küldtek: Szendrő Sándor 5 kor., Dézsi Lajosné 2 kor., Kertész Sándor 1 láda narancs, özv. Jákó Mihályné 2 kor., özv. Zoltán Jánosné 4 kor., özv. Viczián Elekné 4 kor., Vetéssy Béla 3 kor., dr. Popper Alajosné 4 kor., Mayer János két leánynak való felső ruhát, Füstös testvérek 20 gombolyag finom pamutot, Macsi uradalom 6 kor., Kövendy Domokos 4 kor., Dézsi Lászlóné 2 kor., Borbély Tiborka 1 kor., Fodor József 2 kor., Simonffy István 1 kor., Gebauer Károlyné 2 kor., özv. Szőke Ferencné 2 kor., Harmathy Pál ifjusági iratot, Merklé F. egy csomag esemegét, Kontsek Géza egy-egy csomag szentjánoskenyeret és narancsot és 6 koszoru fűgét, Riesz Lipót egy tál teasüte nényt és cukorkákat, Benyáts Emil 10 ruhára való kelmét, Babolchay-Szilágyi E. 12 koszoru fűgét és 1 csomag datolyát.

x **Tűz- és veszélymentes, villanyfényű tündérgyertyák** karácsonyfára, 1 doboz 40 kr. Mentze Henrik ujdonságok áruházában, Piac- és Szent Anna-utca sarkán.

— **Az első karácsonyfa Debrecenben.** Egyik fővárosi lap mai száma Vay Sándor gróf tollából hosszabb cikket közöl a régi karácsonyokról és karácsonyfákról. A cikkből kitűnik, hogy Debrecenben az első karácsonyfát a negyvenes években állították. Az erre vonatkozó közleményt itt adjuk:

„Nagyanyám azonban már állított Christbaum-ot az ő egyetlen kis leányának, a ki Steinackerné debreceni híres leánynevelő intézetben látott ilyet. — Steinackerné Németországból származott s Leánynevelő és pallérozó intézete a negyvenes évtizedekben virágzott. Németországból került hozzánk a karácsonyfa szokása, még pedig némelyek állítása szerint az evangélikus vallású németek révén. Ezt abból következtetik, hogy Budán a harmincas években Mária Dorottya kir. hercegné a palatínus evangélikus vallású felesége, állított először karácsonyfát gyermekeinek.

Majdnem két évtizeddel előbb már talajuk szomban nyomát, hogy tényleg nem volt magyar és különösen nem kalvinista szokás. Vay Miklósnak, a generálisnak, felesége, a badeni nagyhercegegyéből származott Adelsheim Johanna ugyanis egy a múlt század elején írt levelében említi, menyire ellenkeztek férjének túlságosan puritán, kalvinista rokoni, mikor két kis fiának Christbaum-ot akart állítani. József sógorom menyé, Sophie, nem díszít soha karácsonyfát gyermekeinek. Csak diót és mézeskalácsot kapnak...

A budapesti Hirlap mai tárcájából szintén kitűnik, hogy a karácsonyfa valóban német protestáns eredetű szokás.

— **Szegény gyermekek öröme.** Ma délután 4 órakor tartja meg az evangélikus filléregylet a szegénysorsu iskolás gyermekek felségelésére minden évben rendezett karácsonyfa-ünnepélyét a Miklós-utcai ág. ev. templomban. A fillér-egylet elnöksége az egylet tagjait s az érdeklődőket ez uton hívja meg az ünnepélyre.

x **Uj aranyozó folyadék,** melylyel mindenki bármit is azonnal moshatóan újjá aranyozhat, 1 üveg hozzá való ecsettel 40 kr. 1:50 és 2:80 kapható kizárólag Mentze áruházában.

— **Tyuktolvajok.** Balogh Julist és Rostás Lizit a rendőrség tyuklopáson érte. A két cigány nő a három lopott tyukot megfojtotta, hogy a lopást eltitkolják. A két hölgyet becsukták.

x **Gyönyörű babakocsik, bölcsők és babaágyak,** francia babák, katonák és hin-

talovak igen olcsón Mentze áruházában, Piac- és Szent Anna-u. sarkán.

Az életmóttó. Két budapesti kereskedőnek pisztolypárba volt a minap a promontori kutya-villa mellett. A segédek már felállították a feleket, kimérve a távolságot és mindeniknek a markába nyomtak egy pisztolyt. Mikor már így nekikészültek a halálnak mind a ketten, az egyik feszengeni kezdett és mozdulatokkal jelezte, hogy mondani akar valamit.

— Mi az? — kiált rá a segédje.

— Mondani akarok neki valamit — rebegi a kereskedő.

— Mit?

— Az életmóttómat. Az én életmóttóm; Leben und leben lassen!

A másik fél bölintott egyet a fejével, hogy érti. Aztán mind a kettő a levegőbe lött. . . .

— **Mentő jelentés rimekben.** Budapestben az éjszaka történt, hogy több tolvaj a Cserey-utca 5. száma alá be akart törni. Felmásztak a házat körül vevő magas kőfalra, amikor egy rendőrt vettek észre. Nagy ijedtségben leugráltak a kőfalról. Eközben Pálincás Ignác oly szerencsésül bukott le, hogy lábát törte. Pálincás nem tudott törött lábbal elmenekülni. A rendőr a mentőket hívta ki hozzá, akik a Rókusba szállították. — A derék mentők, akik éjjel-nappal a szenvedő emberiség szolgálatában állanak, a betörő tragédiáját — miután őt is ép oly lelkiismeretes látta el első segítséggel, mint a többi sebesültet — a humoros oldalról fogták fel. Szántó Sándor, a mentők őrvezetője a betörő esetéről a következő ötletes jelentést tette:

Hát Pálincás Ignác megjárta a szegény, Aki szintén úgy tett, mint sok más rossz legény: Cserey-utcában lopni ment az éjjel, Mászott át a falon örömmel és kéjjel. De jaj mikor fenn volt a fal legtetőjén, Eber rendőr tünt fel az utca elején. Hej de megijedtek, menten leugrottak, Hanyatt-homlok erre-amarra futottak. Csak Pálincás feküdt, nem futott. Hiába! Mert nem tudott szegény: eltörött a lába. Jaj ne hagyjatok itt — cinkosait kérte; Ezek megsajnálják, s visszamentek érte. Felvették vállukra és addig futottak, Amig egy mély árok partjára jutottak. Ebbe befektették szegény barátjukat, Azután elhordták gyorsan irhájukat. Félig összefagyva találta a biztos No a gazos beteg, mert nem fut, ez biztos! Betelefontalt és hogy vigyük el kérte, A Rókusba vittük. Nem volt nagy kár érte!

— **Rendőri hírek.** Lökös Anna szobaleány, Erős Jakab kávésnál egy eltávozott kaszírónő bőrödjét feltörte és onnan egy csomó ruhaneműt kilopott. A holmikát a mosókonyhában megtalálták. A rendőrség lopás miatt megindította ellene az eljárást és a leányt kitiltotta a városból. — Groszmann Ignác helybeli kereskedő 28 éves Irma nevű leányát, aki csendes örült, Bösörményben elfogták és behozták a debreceni közkórházba.

x **Világvárosokban** a terület terjedelme a kereslet nagysága, a kirakat változatossága lehetővé teszi az üzletek egyoldalu nagy fejlődését, míg kisebb városokban a kereslet és kínálat kénytelenek a szűkebb helyi viszonyokhoz alkalmazkodni. Ritkaság számba megy, ha néha egy-egy cégnek sikerül a nagy város kínálatának változatosságát a vidéki város keresletével összeegyeztetni. Örömmel ösmerjük el, hogy a Hegedűs és Sándor cégnek sikerült egy világ város kínálatának sokfeléjét dacára a kisvárosi kereslet szűkebb medrének egy helyen hozni össze és őszinte meglepődéssel látjuk, hogy könyvkereskedésük Kossuth-utcai fényes helyiségében a vidéki kereslet dacára világvárosi kínálatú tudják a közönség minden igényét kielégíteni.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

x **Rendkívül olcsón** lehet alkalmas karácsonyi ajándékokat vásárolni a Schwartzféle pipa metsző és fényképező cikkek üzletében, a Városházával szemben.

x **Karácsonyi ajándékoknak** legalkalmasabb csinos kivitelű családi dobozlevélpapírofik asztali-író-készletek, bőrírójaktok, olaj és vízfestészeti dobozok, díszlámpaernyők, fatörzsre festett falidiszkek, Angol és Sollingeni zsebkések egyedüli dús választékban olcsó árakban Pongrácz Géza papíráruraktárában Bika szálloda mellett.

x **Kugler cukorkák,** eredeti csomagolásban kaphatók Hegedűs és Sándor, előbb László Albert és Társa cégnél Debrecen, Kossuth-u. 11.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Tarkaságok.

András a nyertes.

A jószágféle négylábú állat nem keresi azt, hogy kinek a földjén legel, hanem arra mén, amerre az ösztöne viszi. Így esett aztán hogy Paplógó András birkája áttévedt a szomszéd ugarjára.

E miatt aztán a szomszéd szörnyen nagy haragra gerjedt s bekocogott a városba az Orosz tekintetes urhoz panaszkodni Paplógó András birkáinak tilosban való legelése felől.

Nem sokára lovas ember vitte az idézőt Paplógó Andrásnak, aki aztán mondta a szomszédnak, hogy legyen engedelemmel, merthogy a birkák tilosban legelése nem az ő akaratából történt.

A szomszéd nem hallgatott a kérészóra hanem követelte, hogy Paplógó megjelenjen a kihágási bíró előtt.

— No hát, — kiáltott András — azért is csak én leszek a nyertes!

— Majd elvállik!

Orosz tekintetes ur előtt aztán megjelentek mindketten. Hiába csürte-csavarta a dolgot Paplógó, a kihágási bíró rákiáltotta az ítéletet:

— Husz korona büntetés jár ezért!

A szomszéd arcán kárörvendő mosoly látszott. András pedig megriszálta a tarisznyát a vállán.

— Muszáj azt megfizetni uram?

— Muszáj. Vagy pedig leüli kend.

— Aztán meddig kell ülni?

— Negyvennyolc óráig.

— Enni adnak-e?

— Adnak. Csak nem is hagyjuk éhen elveszni kendet.

Paplógó András megpödrte haresa bajuszát és belemosolygott a levegőbe.

— Hát instálom, leülöm a husz koronát.

Kifelé haladtában a szomszéd ember Andrásra tekintett.

— Ki a nyertes?

— Csak én, — röhögött Paplógó.

— Kend? Hát miért kend, amikor kendet ítéltek el?

— Eppen azért, — vigyorgott András.

— Mert a husz koronát leülöm, aztán még enni is kapok annyit nyerek vele, hogy két napi eleséget ingyen adnak. Addig se fogy a magamé.

A szomszéd mondani akart valamit, de jónak látta benthagyni a szót. Azonban az arca szörnyen vörös volt, amikor kilépett az ajtón.

Az excellenciás ur.

Rákosi Viktor, a tréfák nagy mestere egy író barátját pompásan megtréfálta a minap egy távirattal. Csak most tudódott ki, hogy ez a tréfa már tromf volt, amelynek előzménye a következő:

Rákosi Viktor Bécsbe készült. Utazása előtt találkozik Sz.-al.

— Holnap Bécsbe utazom. nem jössz velem.

— Nem lehet. Mit csinálsz Bécsbe?

— Egy kis dolgom van de a mellett jut idő a szórakozásra is. Pompás programot csináltam. Hercegi módon fogok élni! No gyere!

— Nem mehetek! Felelé Sz. . . .

Rákosi egyedül utazott el, és régi szokásához híven a Hotel Habsburgba szállt meg, a harmadik emelet egy szerény szobájában, Más szoba nem is volt.

Délelőtt aztán elvégezte a dolgát, majd ebédelt és azután hazament, hogy egy kissé megpihenjen.

Amint belépett a szálloda kapuján, a portás majd az orrát ütötte a cipőjéhez, oly mélyen meghajolt.

— Kérem a kulcsot, — szól Rákosi elesodálkozva ezen az előzékeny fogadtatáson.

— Bocsánat exszelenciád, — tegnap tévedés volt . . . azért adtunk a harmadik emeleten szobát . . . lakosztálya az első emeleten van . . .

— Az első emeleten . . . hm! No majd megnézem . . .

Rákosi a portás kalauzolása mellett rosszat sejtve haladt fel a lépcsőn. Az első emeleten az egyik ajtó előtt egyenruhába bujtatott inas állt, aki mély megajlás után sietve tárta fel a szárnyas nagy ajtókat.

Sipulus tágra nyílt szemekkel bámult és sehogy sem értette a dolgot. Ekkor egy másik inas suhat eléje és ezüst tálcán táviratot adott. Rákosi megnézi a táviratot és — nagyot nyelt.

A távirat ugyanis így volt címezve:

Seine Excellenz
den Geheimen-Rath baron Viktor von
Rákosi — Wien — Hotel Habsburg.

Rákosi immár kezdett sejtteni valamit. Felbontotta a táviratot. Belül csak ennyi volt:

Csak mulass hercegi módon!

Rákosi még délben elutazott — de csak egy másik szállodába.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Pénteken, H a j d u k h a d n a g y a.
Operett.
Szombaton, S z ű n e t.
Vasárnap d. u. Boccacío. Operett.
Este Heidelbergi diákélet. Korrajz.

* **A szegedi színház sorsa.** Tegnap járt le a szegedi színház 6 éves pályázata, melyet a színügyi bizottság véleményezése alapján a városi tanács Makó Lajos debreceni igazgatónak adott bérbe. Ezáltal vége szakadt a szegedi színház kérdésnek és végre Makónak is sikerült színházhoz jutnia.

* **Színházi hírek.** Pénteken kerül színre Czobor Károly 3 elvonásos nagy operettje a Hajduk hadnagya. A főbb szerepeket ezuttal is Sugár Aranka, Rózsa Lili, Krémerné Lili, Mezei Andor, Krémer Jenő, Iványi Antal és Szilágyi Aladár játsszák. Ma tartják a díszletes főpróbát a Tékozló című nagy látványosságból melynek hétfőn az ünnep másod napján lesz a reprise. A látványosság főbb szerepeit Szabó Irma, Krémerné Lili, P. Menszáros Margit, Palágyi Lajos, Krémer Jenő, Iványi Antal, Havasi Szidi és Virágháti Lajos játsszák.

TÁVIRATOK.

Botrány a tartomány gyűlésen.

Bécs, dec. 22. Az alsó-ausztriai tartománygyűléseu ma óriási botrány támadt, mely majdnem tettelegességgé fajult a német néppárt és keresztény szociálisták között. Az ülést fel kellett függeszteni. A mentelmi bizottság azonnal összeült és Volke képviselőt a mai ülésből kizárta.

A japán-orosz háború.

London, dec. 22. A Daily Telegraph jelenti Sanghaiból, hogy a japánok megerősítik Dalnit a tenger felől jövő támadások ellen.

London, dec. 22. A Daily Telegraph jelenti Sanghaiból tegnapról: A pekingi japán követnek Tokióba való utazását annak

jelöltek, hogy újabb egyezség történt az iránt, hogy Japán és Kína érdekeit szorosabban fűzzék egymáshoz.

London, dec. 22. A Reuter-ügynökség jelenti a Port-Artur előtt lévő ostromló seregéről: A Kikvansan-erősség elfoglalása nagy jelentőségű a japánokra nézve, mert ezzel utjuk nyílnék az erősségen túl lévő magas dombokra és helyük lenne a keleti erősségvonal egy része ellen való általános támadásra. A japánok a hét véderősség közül ötöt elfoglaltak.

London, dec. 22. A Daily Telegraphnak táviratozzák Csifuból 25-éről, hogy a Lady Mitchell nevű gőzös angol lobogóval, de norvég legénységgel lövészer- és dinamitakománnyal heves viharban elérte Port-Arthurt. Azt jelentik, hogy a japánok kénytelenek voltak az Icesan-erősséget feladni, mert más erősségek oldaltüze és orosz aknák felrobbanása nagy kárt tett bennük. Hír szerint Nogi tábornok 60.000 főnyi megerősítést kért. Északról csapatok érkeztek, valamint néhány ezer koreai is bevonult az ostromló sereghez.

Az orosz alkotmány.

Pétervár, dec. 22. A csevigovi kormányzó zemsztvojának elnöke, a ki egyúttal nemességi marsall is, 19-én Miklós cárnak a zemsztvo távirati kérvényét küldte be, a mely az általános állami kérdések egész sorát tartalmazza. A cár a hivatalos lap jelentése szerint azt jegyezte fel a táviratra: Az elnök ez eljárását merésznek és illetlennek tartom. Az állami igazgatás kérdései nem tartoznak a zemsztvokra, a melyeknek hatáskörét és jogait a törvény pontosan körülírja.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, december 22.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngye Kedvező irányzat mellett 12.000 métermázsza került forgalomba változatlanul tartott áron. Egyébb gabonaneműek változatlanok. Idő: szeles.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Itélet az élesdi vérengzés ügyében. Az élvédi vérengzés ügyében — mint Nagyváradról táviratozzák lapunknak — tegnap délután hirdette ki az ítéletet a törvényszék. A huszonkét vádlott közül mint felbujtót: Silberstein Dezsőt négy évi fegyházra, Pap floriant 3 évi fegyházra, Mihálka Józsefet két évi fegyházra és Guró Demetert harmadfél évi fegyházra ítélte. Egy vádlottat bizonyítékok híján fölmentettek. A többi tizenhetet pedig 6—12 hónapi börtönrre ítélték. Az ítélet ellen ugy a királyi ügyész, valamint az elítélt vádlottak is fölebbezést jelentettek be.

§ Megrágalmazott községi jegyző. Oláh Imre hajdubagosi napszamos a biharmegyei közigazgatási bizottságnál feljelentette Tibik Istvánt, Hajdubagos községi jegyzőjét különféle hivatali szabálytalanságok miatt. Tibik ellen megindították a fegyelmi vizsgálatot, melynek eredménye az lett, hogy Tibiket felmentették a vádak alól. Tibik erre Oláh Imre ellen rágalmozás miatt tett bűnügyi feljelentést. A debreceni kir. törvényszék tegnap tartott ebben az ügyben főtárgyalást és Oláh Imrét rágalmozás miatt jogerősen 14 napi fogházra ítélte.

§ A kártya miatt. A favágóállomáson huszonegyeztek február 14-én Gáti Sándor és Szabó István favágók. Kártyázás közben Szabó 34 fillért nyert Gátitól, a min ez annyira feldühödött, hogy cimboráját favágófejszéjével fejbevágtá. Szabó hat hétig nyomta az ágyat a kapott ütés miatt. Az ügy a debreceni kir. törvényszék elé került, mely tegnap elítélte Gáthit súlyos testi sértesért hat hétre. Az ítélet jogerős.

Városi színház.

Bérlet (C).

Péntek, december hó 23-án.

Hajduk hadnagya.

Nagy operett 3 felvonásban. Irta Rajna Ferenc. Zenéjét szerzette: Czobor Károly.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél

Debrecen, Káptemplombazár

megkezdődött a

Karácsonyi vásár

Minőségben kifogástalan jó árak kerülnek eladásra leszállított árak mellett.

Blattner József

üveg-, porcellán és képkéret üzlete
Debrecen, Csapó u. 1. szám alatt

A legdusabban felszerelt üzlete

karácsonyi és ujévi

ajándék tárgyakban

u. m. sör- és bor készletek, viz- és likőr szervizek, kávé- és tea készletek, evőeszközök, disztárgyak valamint asztali és függőlámpák minden a legjutányosabb árban.

Tisztelettel

Blattner József

Csapó-utca 1. szám.

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki a nyavalyatörés, göres, és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen bérmentve kapható a hatyru szabad gyógyszerárban.

Első kézből a gyárban vásárol Ön olcsón legjobban.
Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyárban.

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított árogató és hangfokozó gerenda feltalálója.

BUDAPEST, II., LÁNCHID-U. 5. SZ.

Ájánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges cialitás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedük. 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, forinttól feljebb a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyab hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítás 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30.—frttól feljebb Harmoniumok világhírű legjobb gyártmány 65.—frttól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett jutányos árban, elismert jó minőség. a hadsereg és a legtöbb katona zenekaroknak szállítója vagyok.

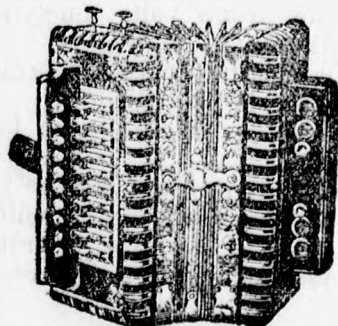
Harmonikák, legjobb, erős elpusztíthatatlan hangokkal, 2 50- 3.—, 4.—, 5.—forinttól feljebb. különleges acél hangu hangversenyharmonikák, saját minták.

Javitások az összes hangszereken, különleges szakszerű pontossággal, jutányos árban eszközöltetnek,

Kezesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsinyben

Árjegyzék minden hangszerről kíváratia ingyen és bérmentve küldetik,

Dörre Ferecz

CZUKRÁSZ

DEBRECEN.

Ajánlja 1903-ban nagy aranyéremmel és arany díszoklevéllel kitüntetett áruit u. m. **tea dessert, tábla, mandula és habsüteményeit, tortáit, diós- és mákos kalácsait, bonbonokat bonboniereket, (cukortartók) befőtteket, továbbá nagy választékban**

karácsonyi diszeit.

Torma fagyalt, parfait torták megrendelés szerint izlésesen és díszesen kiállítva pontosan elkészítettek.

Karácsonyi és Újévi Ajándékok

legnagyobb választékban kaphatók.

HEGEDÜS és SÁNDOR

előbb **László Albert és Társa** könyv és papirkereskedésében.

K o s s u t h-u. 11. sz.

Régi piac utcai helyiségünkben feltűnő olcsó árban árusítunk el felmaradt könyveket képeket és zeneműveket

Magy. kir. államvasutak,
32682—1904. szám.

Hirdetmény.

A karácsonyi ünnepnapok előtti nagyobb személyforgalom lebonyolítása céljából f. évi december hó 23-áról 24-ikére haljő éjjelen a rendes személyszállító vonatokon kívül Püspökladánytól—Szolnokig egy külön személyvonat fog I. II. és III. osztályu kocsikkal az alábbi nemetrendszerint közlekedni:

Püspökladányból indul este

"	9. óra 55 P.
Karcagról	10. " 22 P.
Kisujszállásról	11. " 05 P.
Fegyvernekről	11. " 55 P.
Török szt. Miklósról	12. " 15 P.
Szajolról	12. " 39 P.
Szolnokra érkezik	12. " 55 P.

1) Ezen különvonat csatlakozik Püspökladányban a Debrecenből este 8 óra 10 perckor induló és Püspökladányba este 8 óra 35 perckor érkező 1709 számú vonathoz és Szajolban a Bpest, keleti p. udvarról december 23-án este 9 óra 30 perckor induló és Aradra december 24-én reggel 5 óra 41 pkor érkező külön személyvonathoz.

2) A különvonat rendes személyvonatu menetjegyekkel valamint mindazon menetigazolványokkal, melynek a rendes személyvonaton érvényesek, igénybe vehető,

3, Az éjjeli idő esti 6 órától reggeli 5 óra 59 p. ig a percekkel jelző számjegyek aláhuzásával van megjelölve

Derecen, 1904, december hó,

A üzletvezetőség.

Legalkalmasabb

karácsonyi

ajándékok

BORSOS KATA

műipar-áru üzletében

DEBRECEN, városháza.

Csász. és kir.

udvari szállító.

Fernolendit

A világonlegjobb lábbeli fényesítő és fénycrém mindenféle világos és fekete bőrnek részére, mely kiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált peccetes, sárga vagy barna bőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad.

Alapított 1832. Gyári raktár Budapest V. Lipót-körút 24. (Briefadresse [Wien III] Wasche kaufen Sien nur Brunn enseife Mindenütt kapható)

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág terméiben volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termében bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyra becsült, vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítatik, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Szivességet tesz ösmerősének

HA

Tudtára adja neki

Hogy

Karácsonyi ajándékát

egyedül

a Csanak üzlet mellett levő férfi-fiu-és gyermek-ruha különlegességek csarnokában

SZEREZZE BE.

Piac-utca 51. Csanak-ház.

Védjegy:
Turul madár

Feltűnést keltő árak!

Védjegy:
Turul madár

Női cugos bőr cipő 2.40 frt
Nemez béléssel 2.60 frt

Férfi cugos cipő 2.50 frt
sima v. betétes

Gyermek cipő 90 kr.-
füzős v. gombos tól

Női nemez cipő 80 frt
körül bőrrel
füzős v. gombos

Női füzös cipő 2.80 frt
Nemez béléssel 3.— frt

Férfi hegymászó cipő 3.— frt
Tricó béléssel 3.75 frt

Leányka cipő 60
füzős v. gombos tól

Női nemez félcipő 1 frt
körül bőrrel
füzős v. cuggal

Női gombos cipő 3 frt
elegáns és tartós

Férfi boksz bőr 4.25 frt
füzős 4.50 frt

Női nemez fél cipő 1 frt
bőrtalp és sarokkal

Női posztó füzös cipő 4.50 frt
bőrrel körül
báránybőr béléssel

Női boksz bőr füzös 3.75 frt
gombos elegáns 4.— frt

Férfi borju bőr 3.75 frt
posztó betéttel

Férfi nemez fél cipő 20 frt
bőrtalp és sarokkal

Női sevrő füzös cipő 5.50 frt
báránybőr béléssel.
Elegáns

TURUL

cipőgyár

részvénytársaság főraktára

≡ Különlegesség! ≡

„Coodyear Welt’
Amerikai boots!

Debrecen,

Piac-utca 50. Miklós-utcával szemben.

